

Είναι πολύς καιρός τώρα που είχαμε αποφασίσει να κάμωμεν, εκτός από τας συχνάς φιλολογικὰς ἐσπερίδας που γίνονται μεταξύ τῶν μελόντων τοῦ Συλλόγου μας, καὶ «σειράν δημοσίων διαλέξεων».

«Ανέκαθεν είχαμε αισθανθεί ότι είμεθα υποχρεω-
μένοι, ότι είχαμε καθήκον να λαχταρούσαμε να
περιλάβωμεν στο σφικταγκάλισμα του πλατιού μα-
νδριλίου και την ωραίαν αυτήν ιδέαν, πού με την αλα-
λήν ενσάρκωσιν της έμελλε να σκορπίση πιά με-
ταδύση μιὰ ξεχωριστή και παμπόθητη πιά κίνησιν
στών πνευματική ζωή πού άρχισε να σαλεύη επί-
τέλους στόν μακάριον αυτόν τόπο.

καὶ αὐτὲς τῆς ἡμέρας, μερικὰ θλιβερὰ συμπερι-
 ρατὰ κάποιων παρατηρήσεως μας στὸ κοινωνικὸ
 μᾶς περιβάλλον, κ' ἔνας πῶδὸς ἀέρας γιὰ δρό-
 σισμα μιᾶς κάποιας καινούργιας ἐδῶ δι' ἡμᾶς, μᾶς ἐβί-
 σσαν νὰ μὴ ἀναβάλωμεν περισσότερον καὶ νὰ πραγ-
 ματοποιήσωμεν τὴν ἀπόφασίν μας ἐξείνιν.

Εἶνε ἀλήθεια πὺς στὰ τελευτάα αὐτὰ χρόνια κά-
ποιο γλυκοχάραγμα στὴν πνευματικὴν αἰσθησὶν τῆς
κοινωνίας μας μὴνάει κάποιο ξημέρωμα πανέλπιδο.
Κί' εἶναι ἀδόμα ἀλήθεια πὺς ἀρχοσε πᾶν νὰ μὴτῆν
βαθεῖα τῆς ρίζες του καὶ στὴ χώρα τοῦ Νεῖλου τοῦ
αἰώνιον· οὐκ ἐπ' ἄρτα μόνον ζῆσεται ἄνθρωπος».
Δίπλα ὁμως στὸν ὄργανισμόν αὐτόν καὶ στὴν ζήμια
τοῦ ὁλοένα ἱερουργεῖται σὲ κάθε σχεδὸν ἄτομον,
δὲν φαίνεται τίποτε τοῦ συνολικοῦ, τὸ ἐπίσημον ὅπως
δὴποτε, καὶ πρὸ πάντων τίποτε τὸ συστηματικοῦμε-
νόν. Καὶ μᾶς λείπουν θεάτρα, καὶ μᾶς λείπουν πνευ-
ματικά κέντρα.

Ἐπέρασεν ἓνας ὁλόκληρος χειμῶνας καὶ καμμὴ ἐνέργεια δὲν ἔγινεν ἀπὸ πούθεν· γὰρ νὰ ἔρθῃ νὰ ἔδῳ ἓνας θάσος δικός μας τῆς προκοπῆς καὶ νὰ μπορέσουμε νὰπολαύσωμεν κάτω ἀπὸ τὸ σιωπηλὸ σκίφος μέσα στὴν ἀγκάλῃ τοῦ θεάτρου μερικὰ ὑπέροχα ἀνεπιτήδευστα ἡδονικῆς τραγικότητος. Καὶ τὰ ἐνοσταλήσαμεν τόσον!...

Καὶ τὴν στιγμὴν αὐτὴν ποὺ ἓνας Κάσδαγλης ἐκδί-
δει τὸς «Μεταμορφώσεις Ὀβιδίου» καὶ ἓνας Γκιέκας
δημοσιεύει ὁλοένα ἐκτενὴ διηγήματα, τὴν στιγμὴν
ποὺ ὁ Καβάφης μας ἐπέξεργάσθη φιλοσοφικοῦς ὑπο-
μονητικὰ τὸσα τὸν ὑπερχρο γλυπτικὰ ποιήματα καὶ ὁ
Παπαζαφειροπούλος ἔχει ἑτοιμοὺς τοὺς «Σεισμόπλη-
κτους» καὶ ὁ Γρεντὸς δουλεῖ καὶ αὐτὸς χωρὶς νὰ φαί-
νεται, τὴν στιγμὴν ποὺ τόσο νέοι γύρω μας σκορποῦν
ἀλλաλαγμοὺς φωτός—δὲν ὑπάρχει ἓνα κέντρον ὅπου
νὰ σφραγίζονται ὅλοι αὐτοὶ καὶ ἄλλοι ἀκόμη, καὶ
ἄλλοι, καὶ νὰ ἀνταλλάσσουν τὰς σκέψεις των καὶ τὸ
ὄνειρό των, νὰ συζητήσουν, νὰ ὁμιλήσουν ὅσοι αἰσθά-
νονται τὴν ἀνάγκην νὰ ὁμιλήσουν, νὰκούσουν ὅσοι
ἔχουν ἀνάγκην νὰκούσουν, νὰ ζήσουν τὴν πνευμα-
τικὴν ζωὴν γιὰ λίγες τοὐλάχιστον στιγμὰς, τὴν ζωὴν
ποὺ ἄλλοι ἄλλοι τὴν ζοῦν τόσο συχνά!... ὁτιδήποτε
ποὺ ἄλλοι ἄλλοι τὴν ζοῦν τόσο συχνά!... ὁτιδήποτε

Καί ἡ «Νέα Ζωή» ὕστερα ἀπὸ τόσα θλιβερά συμπεράσματα καὶ μὲ τὸν ἀπέραντο πόθο ν' ἀναβῇ ἀκόμα πιὸ πολὺ μὲ «φιλήματα ἰδεῶν» τὰ φλογισμένα, χεῖλη, προσελάλει μίαν ὥρασι βραδυνά τοῦ Φεβρουαρίου—7/20—ὅλους σχεδὸν τοὺς ἀνθρώπους τῶν Γραμμάτων καὶ ἄνοιγε τὰς αἰθούσας τῆς περιποιητικᾶς καὶ ἔκρινεν ἐπὶ τέλους ἀρχὴν τῆς σειρᾶς τῶν διαλέξεων τῆς.

Ἄπο τὰς σήλας αὐτὰς θὰ προσπαθήσωμεν νὰ
δώσωμεν τὸν σκελετὸν τῶν διαλέξεων τούτων χάριν
τῶν ἀναγνωστῶν μας ἐκείνων ποὺ δὲν τὰς ἤκουσαν
καὶ ἀφίνομεν πλέον εἰς τὴν δύναμιν τῆς φαντασίας
τοῦ νὰ τὴς ὠραιοστολήσῃ ξανθιὲς καὶ φωτεινές, ὅπως
προσματιῶς καὶ ἦσαν.

Πρώτη διάλεξις.

Πρώτος ὠμίλησεν ὁ ποιητὴς τῶν «Θανασίμων» καὶ τῶν «Μαύρων Κρίνων» κ. Ἀγγελος Θ. Σημηριώτης περὶ τοῦ Βίκτωρος Οἰγκω ὡς λυρικοῦ ποιητοῦ.

Καὶ εἶχαμεν ἀναθέσει εἰς τὸν κ. Σημηριώτην, ἐπ' εὐκαιρίᾳ κάποιο διαβατικού του ταξιδιοῦ στὴν Αἴγυπτον, νὰ κάμῃ αὐτὸς τὴν ἀρχὴν τῶν διαλέξεών μας, μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι εἶναι ἐκ τῶν ὀλίγων που θὰ ἠμποροῦσαν νὰναπακορευθοῦν στὰς προσδοκίας μας. Πεπεισμένοι καὶ δημοφιλεῖς πλέον ἀγορητῆς τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου Κωνσταντινουπόλεως, ποιητῆς ὀλοῦ τοὺς πλέον δυνατοὺς λυρικοὺς μας καὶ βαθύς ἐρευνητῆς τῆς αἰσθηματοπλημυρίας τοῦ enfant su- blime ἐκεῖνον, ἀνέβηκε στὸ παρθένο μας βήμα ἀπλοῦς καὶ συμπαθὲς καὶ ἐδικαίως καθεμῖν ἐκτὸς μῆσιν πρὸς αὐτὸν καὶ τὸ ἔργον του.

Καὶ ἄρχισε μὲ ἓνα ὥραϊο ξετύλιγμα μερικῶν εὐγενικῶν σχέσεων διὰ τὸν ἀφυπνιζόμενον πνευματικὸν Ἑλληνισμόν τοῦ τόπου μας.

Καὶ κατόπιν πρὶν νὰ μῇ, στὸ κύριο θέμα του
θεώρησε ἀναγκασιότατον νὰ ἐξέτασῃ τὴν κατάστα-
σιν τῆς Γαλλικῆς Φιλολογίας στὸν 18ον αἰῶνα, διὰ
τὰς μὰς δέξιξιν πλέον φωτεινὸν τὸ πνεῦμα τοῦ γίγαν-
τος διπλά στήν σκιάν τοῦ αἰῶνος ἐκείνου. Ἡ ἀνα-
λυτικωτάτη αὐτὴ ἐξέτασις ἐθωμάσθη ὡς ἕνα ἀπὸ
τὰ πλέον δυνατὰ μέρη τῆς διαλέξεως. Μὲ ὕφος
ειρωνικὸν καὶ εὐχάριστον, ποὺ ἀφίνει νὰ ὑπονοηθῇ
ἡ βαθεὴ παρατήρησις, μὰς ὤμιλησε γιὰ τὰ φιλολο-
γικά σαλόνια τῆς πρὸ τοῦ Hugo ἐποχῆς μὲ τὴν κυ-
ρίαν Dacier, τὸν Houdard de la Motte, τὸν
Lebrun, τὸν αὐτοκαλούμενον Πίνδαρον, μὰς ὤμιλησε
γιὰ ὅλους αὐτοὺς ποὺ ἐκράτουν τὰ σκήπτρα τῆς
πονήσεως χωρὶς ποιήσιν, διὰ τὴν μὲν ὁδὸν τῶν φιλο-
σοφικῶν θεωριῶν εἰς τὴν ποιήσιν «ὡς ὅλοια ἐλάμβανε
διαταγὰς ἀπὸ τὰ σαλόνια. Καὶ δὲν ὑπάρχει, προσθέτει ὁ
ἀγορευτὴς, τίποτε ἀλειτουργώτερον τῆς φιλοσοφίας διὰ τὴν
ποιήσιν, οὔτε τῶν κρυφῶν πρὸς τοὺς καλλιτέχνας, δοκί-
ματα ἅντι νὰ εἶνε δι' αὐτοὺς αἱ οἰκονομίαι τοῦ δρεῖ-
κου κατὰ τὴν ὥραν ἐκφροσίν, τῶν Rostand, κα-
τὰ τὴν ἐμπνεύσιν σίχους, μεταβάλλονται εἰς τεχνικὰ
τάς τῶν ἔργων των καὶ ζητοῦν νὰ ἐπιβάλλουν τὴν κα-
λαισθησίαν των εἰς τοὺς ποιητάς».

«Καὶ ἔδω λαμβάνει ἀφορμὴν ἀπὸ μᾶς δώσῃ ἕνα σαφὲς χωρισμὸν τῶν ὁρίων τῆς φιλοσοφίας καὶ τῆς ποιη-
σεως». Ἐκτός ἀπὸ τὰ διάφορα συναισθήματα «ὀλόκλη-
ρον τὸ αἰσθητικὸν σύμπαν μετὰ τὴ θανμάσά του, οὐρανὸς
καὶ αἱ θάλασσαι, πᾶν ὅτι ἐπὶ τῆς γῆς ἔζη καὶ κινεῖται, θάλα-
σαι ὡς ἄνθος ἢ ὡς γυνή, ἔρπει μετὰ τὰς φευγαλέας σκιά-
ς τοῦ λυκόφωτος ἢ ἵσταται ἀκίνητον καὶ προσλαμβάνει
στάσεις λειτουργικὰς ἀπέναντι τοῦ μεγαλοπρεποῦς θεάμα-
τος τοῦ ἡλίου κατὰ τὴν ἀνατολὴν καὶ τὴν δύσιν του,
πᾶν ὅτι εἶναι πρῶτον καὶ ὁλοκληρῶς τὸν συγκινεῖ, εἶναι
ἀντικείμενον τῆς μελέτης τῶν ἔργων τοῦ ποιητοῦ καὶ τοῦ
καλλιτέχονος».

Ἐξετάζει ἔπειτα τὸ ὄργανον τῆς ἐκφράσεως τοῦ ποιητοῦ καὶ τῆς φιλοσόφου καὶ δίδει μερικὺν χαρακτηριστικὸν ὑπαινικμὸν διὰ τὴν δημοτικὴν γλῶσσαν, τὴν γλῶσσαν καθὲ ἀληθινῆς ποιήσεως.

Τὴν ψυχρότητα τοῦ ὕφους τῶν ἔργων τῆς ἐπο-
χῆς ἐκείνης ἀποδίδει εἰς τὴν ἐπίδρασιν τῶν σαλο-
νίων καὶ τὴν ἑλληνικὴν εὐκαιρινεῖαν μέσα σ' αὐτά.

Ἰστορία καὶ τὴν ἑλληνικὴν εὐαγγελιστικὴν
 "Υστερὰ ἀπὸ τὴν πλατεῖαν αὐτὴν ἐξέτασιν τοῦ
 18ου αἰῶνος σημειώμενοι τὰς πρῶτας ἀρχὰς τοῦ Ρω-
 μαντισμοῦ καὶ μᾶς δίνει ἕνα χαριτωμένον καὶ ἀπο-
 δεικτικὸν ὅρισμόν δι' αὐτόν.

«Εἰς τὸν καθημερινὸν βίον λέγομεν οὐχὶ σπανίως περίτινος κόρης ὅτι εἶναι ρομαντική, ὁσάκις πλέουσα εἰς ἐν ὑπερκόσμιον ὄνειρον, ὠχρῶ καὶ ρεμβάζει πρὸς τὴν σελήνην, καὶ μυρῶνει μὲ τοὺς δειλοὺς παρθενικοὺς στεναγμούς της τοῦ σκοίφως τῶν νυκτῶν, ἐλικαλουμένη καὶ προσμένουσα—τίς οἶδεν;—Ἰσως κάποιον ξανθὸν ἱππότην νὰ καταβῇ ἔφιππος ἐπὶ μῆδς ἀκτίνος τοῦ σελινόφωτος καὶ νὰ τὴν ἀπαγάγῃ μακρὰν, πολλὴ μακρὰν, πέραν τῶν θαλάσσης καὶ τῶν ὁριζίων εἰς τὴν ἀκραν τοῦ ἡπαιτοῦ, ὅπου θάλλει, ὅπου φρίσσει, ὅπου ἀκτινοβολεῖ ὁ μυστικὸς παράδεισος τῶν ὁνείρων της, εἰς τὸν ὁποῖον τὰ ἄνθη εἶναι ψυχαὶ αἱ δὲ ἑσφαῖαι τῆς αἵρας φιλήματα.—Ἀλλὰ τί εἰς τὴν Τέχνην εἶναι Ρομαντισμός;

Κατὰ τὸν Βίκτωρα Οὐγκώ, εἰς τὸν περίφημον πρόλογόν του εἰς τὸν Κρόμβελ, δρᾶμα τὸ ὁποῖον ἐδημοσίευσεν τὸ 1827, ρομαντισμός ἐστὶν ἡ ἐλευθερία ἐν τῇ Τέχνῃ. Μετὰ ἄλλας λέξεις, ἡ ἀπαλλαγὴ ἀπὸ παντὸς σχολαστικοῦ κανόνος καὶ πάσης ἐπιδράσεως τεινύσεως νὰ περιορίσῃ τὸν καλλιτέχνην, νὰ δεσμεύσῃ τὴν ἐμπνευσίν του· ἀλλὰ ποῖται ἦσαν αἱ ἐπιδράσεις αὐταὶ καὶ οἱ κανόνες οἱ ὁποῖοι ἐκ παραδόσεως ἐκνυρίαρχον ὡς εἶδομεν τοῦ 18ου αἰῶνος; Ἐπιδράσεις τῶν σαλονίων καὶ τοῦ φιλοσοφικοῦ πνεύματος τοῦ ὁποῖου παραμορφῶναι τὸ ὥραϊον Ἑλληνικὸν ιδεῶδες τὸ συνιστάμενον, εἰς τὸν ἐναρμόνιον συνδιασμόν τοῦ ἐσωτερικοῦ ἡμῶν κόσμου καὶ τοῦ κατ' αἴσθησιν καλοῦ, τοῦ καλοῦ δηλονότι τοῦ ὁποῖου διὰ τῶν αἰσθήσεων ἡμῶν ἀντιλαμβανόμεθα ὑπάρχον εἰς τὰ θανυμία τοῦ περιεστίζοντος ἡμᾶς κόσμου· τὸ ιδεῶδες τοῦτο κληροδοτήθη ἐν τῷ 18ου αἰῶνι ὑπὸ τῶν μεγάλων κλασσικῶν τῆς Γαλλίας καὶ τοῦ Boileau διὰ τῆς Ποιητικῆς του (L'art Poétique) μικρὸν κατὰ μικρὸν παρενοήθη, κατέστη ξηρὸν δόγμα, ἀπὸ τοῦ ὁποῖου εἶχεν ἀποπηλὴ ὁ θεός, καὶ μετεμφισθὲν εἰς ἀσκεπτικὸν φιλοσοφικὸν καλλιτεχνικὸν εἶχε καταστῆ ἡ μάλιστα τῆς Ποιήσεως καὶ τῆς ζωῆς ἐν τῇ Φιλολογίᾳ. Κατὰ φυσικὸν λοιπὸν λόγον ὁ ρομαντισμὸς θὰ εἴναι ἀντίδρασις κατὰ τοῦ ἐστρεβλωμένου ιδεώδους τούτου, τοῦ ὁποῖου μετὰ τῶν λέξεων, μετὰ τῶν ἐκφράσεων, τῶν ζωητῶν, τῶν πραγματικῶν, μετὰ τῆς κυριαλείας, ἀπέκλειε αὐτὴν τὴν ψυχὴν τοῦ ποιητοῦ ἐκ τῶν ἔργων του. Ἡ ἀντίδρασις αὕτη θὰ εἴναι λοιπὸν διπλῇ ἄφ' ἑνὸς ὁ ρομαντισμὸς θὰ ἐπαραφέρῃ εἰς τὴν φιλολογίαν τὰ ζωητὰ στοιχεῖα τῆς γλώσσης, τὰς λέξεις τοῦ λαοῦ, ἄφ' ἑτέρου δὲ τὸ ἐγὼ τοῦ ποιητοῦ, τοῦ λογογράφου καὶ τὰ ἔργα του. Ὁ ρομαντισμὸς κατὰ συνέπειαν θὰ εἴναι μὴ τέχνη κατ' ἐξοχὴν ὑποκειμενικὴ κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ στερεὸν κλασσικὸν ιδεῶδες τοῦ 18ου αἰῶνος τοῦ ὁποῖου ἦτο ἀποκλειστικῶς ἀντικειμενικόν. Ἀλλὰ διὰ τίνων δυνάμεων τοῦ ὅπου ἡμῶν εἴμεθα πρῶτοι πάντων καὶ κατ' ἐξοχὴν ἡμεῖς αὐτοί; Ὅχι βεβαίως διὰ τοῦ λογικοῦ, τὸ ὁποῖον εἶναι ὁργανὸν ἐρευνῆς καὶ κρίσεως, ἀλλὰ μᾶλλον διὰ τοῦ σναισθητικοῦ ἡμῶν, ἐπὶ τοῦ ὁποῖου ὁ ἐξωτερικὸς κόσμος ἀντανακλῶμενος παράγει ἐν ἡμῖν τὰ διάφορα συναισθήματα.

Εἶναι δὲ ταῦτα σναισθητὰ χαρὰς καὶ λύπης, ἔρωτος καὶ μίσους, μελαγχολίας, ἀπογοητεύσεως, ὁργῆς, ἐλπίδος καὶ ἀπελπισίας. Εἰς αὐτὰ συννοήζεται ὁλόκληρος ὁ ψυχικὸς ἡμῶν βίος· αὐτὰ λοιπὸν θὰ ἐπαραφέρῃ εἰς τὴν τέχνην ὁ ρομαντισμὸς καὶ κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸν ψευδῆ κλασσικισμὸν ὅστις τὰ ἀποκλείει εἰς αὐτὰ διὰ δώσῃ τὴν πρωτεύουσαν θέσιν. Ὁ ἐξωτερικὸς κόσμος εἰς τὰ ἔργα τοῦ ποιητοῦ, τοῦ λογογράφου θὰ ζωγραφίζεται ἡλλοιωμένος ἄφ' οὗ διέβη διὰ τοῦ σναισθητικοῦ τοῦ γραφόντος καὶ χρωματισθῇ ἀναλόγως τῶν κατεχόντων αὐτὸν σναισθημάτων. Κατὰ ταῦτα λοιπὸν ὁ Ρομαντισμὸς δύναται νὰ ὁριθῇ καὶ ὡς ἡ ὑπερχειλίσ τις τοῦ ἐγὼ εἰς τὰ ἔργα τῶν συγγραφέων. Καὶ πράγματι τὸν ὁρισμὸν τούτον ἐξίσον πρὸς τὸν ἑπὶ τοῦ Οὐγκώ δοθέντα εἰς τὸν Κρόμβελ παραδέχεται πᾶσα ἡ σύγχρονος γαλλικὴ κριτικὴ.

Ἐπειτα εἰσέρχεται εἰς τὸ κύριον θέμα καὶ ἀνα-

φέρει πολὺ συντόμως τὰ γνωστὰ περὶ τοῦ Hugo, τοὺς ἀγῶνας του στὴν ἀρχὴν τοῦ σταδίου του, τὴν ἐπιμονὴν του καὶ τὰς ἐπιτυχίας του καὶ χρωματίζει τὴν διάλεξιν μὲ διάφορα ἀνέκδοτα, ἐξετάζει τὴν τεχνολογίαν του καὶ σταματᾷ μὲ θαυμασμὸν μπροστὰ στὴν πλημύρα τῶν ἀντιθέσεων τοῦ ὕψους του. Τὸ ἔργον του ἐπίσης εἶνε γεμᾶτον ἀπὸ εἰκόνας· εἰκόνας ὁράσεως καὶ εἰκόνας ἀκοῆς. Ἀξίως σημειώσεως εἶνε καὶ ὁ ἐγωϊσμὸς τοῦ ποιητοῦ εἰς τὰ περισσότερα ἀπὸ τὰ ποιήματά του. Ὁ ἐγωϊσμὸς τοῦ αὐτοῦ δὲν κάμνει πολλὰς φορὰς νὰ μὴ συγκινή τοὺς ἀναγνώστας του παρ' ὅλην τὴν δύναμιν τῆς ἐκφράσεως.

Στὸ τέλος, ὁ ὁμιλητὴς, ἀντὶ ἐπιλόγου μᾶς ἀπήγγειλε μίαν μετάφρασιν ἰδικήν του, πολὺ δυνατὴν καὶ πολὺ ἐπιτυχημένην, ἐνὸς μεγάλου ποιήματος τοῦ Hugo. Τὸ ποίημα αὐτὸ καὶ ἕνα ἄλλο ἀπὸ ἐκεῖνα τοῦ ἀπήγγειλε θαυμάσια δημοσιεύομεν σήμερα διὰ νὰ ταπλοῦσιν καὶ οἱ ἀναγνώσται μας.

Δευτέρα διάλεξις

Ὁ γνωστότατος στὴν πόλιν μας δικηγόρος καὶ λόγιος κ. Σ. Φραγκοῦδης ἀνέλαβε νὰ μᾶς κάμῃ τὴν δευτέραν διάλεξιν καὶ μᾶς ὠμίλησε περὶ τῆς ἐξέλιξεως τῆς νεοελληνικῆς γλώσσης.

Ἦλθαμεν ἐδῶ σάν καλοὶ φίλοι, μᾶς εἶπε, καὶ σάν καλοὶ φίλοι θέλω νὰ χωρισθοῦμε καὶ πάλι. Ἦτο ἀνάγκη νὰ ὑπενθυμίσῃ αὐτὸ τὴν ἐποχὴν τοῦ ἀσέπτου φανατισμοῦ τῶν περισσοτέρων. Διότι ὁ κ. Φραγκοῦδης δὲν ἐπρόκειτο νὰ βροῖσῃ τὴν δημοτικὴν γλῶσσαν! Ἐκαμε μάλιστα κάτι τολμηρότερον· τὴν ἐπρότιμισε στὰ φανερά!...

Καὶ ἄρχισε νὰ ἐξετάξῃ πρῶτα τὴν ἐξέλιξιν τῆς γλώσσης μας ἱστορικῶς καὶ ἀνέφερε τὰς γνώμας τοῦ Κοραΐ, τοῦ Κ. Παπαρηγοπούλου, τοῦ Ροΐδη, ἀνέγνωσε δημοτικὰ τραγούδια καὶ κατέληξε στὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ γλῶσσα μας ὁλοένα ἐξελίσσεται καὶ μάταια ἐκοπίασαν ὅσοι ἠθέλησαν νὰ σταματήσουν τὸ δρόμο τους.

Καὶ ὕστερα, χωρὶς νὰ μᾶς ἐπιδεικνύῃ γλωσσολογικὴν σοφίαν, ἀλλὰ μᾶλλον μὲ τῆς λογικῆς τὴν δύναμιν ἀντέκρουσε τοὺς μακαρία τὴν λήξιν ἀττικιστὰς, καὶ τοὺς χθεσινούς καθαραρευσιάνους, παρεδέχθη τὴν ἀγνήν δημοτικὴν καὶ ἐκηρύχθη ὑπὲρ τῆς ἐξέλιξεως τῆς γλώσσης μας ἐν γένει.

Φυσικὰ ἡ διάλεξις αὕτη ἐπροκάλεσε πάρα πολλὰ σχόλια καὶ αἱ συζητήσεις κατόπιν μέσα εἰς τὰς αἰθούσας τῆς «Νέας Ζωῆς» μετὰ τῶν λογίων μας ἔγιναν ζωηραὶ καὶ διήρκεσαν ἀρκετὴν ὥραν. Αὐτὲς ὅμως δὲν κατέληξαν σὲ κανένα συμπέρασμα...

Τρίτη διάλεξις

Τὴν τρίτην διάλεξιν ἀναθέσαμεν στὸν κ. Χρ. Παπαφειροδόπουλον, μέλος τῆς «Νέας Ζωῆς». Μᾶς ὠμίλησε διὰ τὸ θέατρον τοῦ Ἰγρεν. Τὴν διάλεξιν αὐτὴν τὴν προσφερόμεν ὁλόκληρον στοὺς ἀναγνώστας μας.

Τὸ ἐρχόμενον Σάββατον 27 Μαρτίου μ. μ. ὁ κ. Π. Ζητουνιάτης θὰ συνεχίσῃ τὰς διαλέξεις μας μὲ θέμα: Ἡ ποίησις καὶ αἱ γυναῖκες.

Τὴν λογοτεχνικὴν κ' ἔχουσιν μαζί με τὴν βιβλιοκρισίαν καὶ τὰς Νέας Ἐκδόσεις τοῦ μηνὸς θὰ δημοσιεύσωμεν στὸ φυλλάδιον τοῦ Μαρτίου, ἐλλείψει χώρου.